

T.C. M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK
Grup Başkanlığı
Sayı : 20290
Tarih : 22.07.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.22/07/2022

Dersim DAG
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Öğrenciler üniversitelerde ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli kaynaklara başvurmaktadır. Bunların başında da aile ve devlet desteği gelmektedir. Aile içerisinde dayanışmanın güçlü olduğu Türkiye’de ailelerin çocukları için özverili davrandıkları gözlemlenmektedir. Fakat öğrencilere olan parasal destek miktarı ailelerin gelirleri ile oranlı olmaktadır. Bazı öğrenciler de üniversitedeki giderlerini karşılamak için ücretli bir işte çalışma ile birlikte eğitim hayatlarını sürdürmeye çalışmaktadır. Temel harcamalarını karşılamak için başvurulacak kaynaklardan bir tanesi de kuşkusuz devlettir. Pek çok ülkede öğrencilerin eğitim hayatları boyunca devlet tarafından karşılıksız desteklendiği bilinmektedir. Sosyal devlet anlayışını uygulayan devletler öğrencilere öğrenim kredisi, yurt sağlama, yemek gibi geri ödemesiz hizmetler sunmaktadır. Üniversite çağına gelmiş bireylerin kendilerini gerçekleştirmesi ve bir gelecek sahibi olmaları yurttaş olmaktan kaynaklanan haklarıyken, ülkemizde bu durum tersine işlemektedir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü aracılığıyla öğrencilere verilen öğrenim kredileri, öğrencilerin hayatlarını idame etmelerine dahi yetmezken, öğrenim bitiminde öğrenciler üniversitelerden borçlu bir şekilde ayrılmaktadır. Gelir eşitsizliğinde en alt gruplarda yer alan Türkiye gibi bir ülkede, gençlerin hayata borçlu başlaması beraberinde birçok sorunu da getirmektedir. Gençler ülkeye olan aidiyet duygusunu yitirmekte, geleceksizlik sarmalında psikolojik sorunlar yaşamaktadır. Bu da gençler arasında derinleşen yoksulluktan kaynaklı kendini gerçekleştirme inancını ortadan kaldırmaktadır.

Mezuniyet sonrası toplumda kendi var etmek isteyen öğrenciler, mezuniyet sonrası işsizlik sorunu ile karşı karşıya kalmaktadır. Mezun işsiz oranı 2004 yılında yüzde 12.9 iken, bu oran 2021 yılının Haziran ayında yüzde 27.2’ye yükseldi. 2022 itibariyle alanında iş bulamayan, ataması yapılmayan 1 milyon 350 bin öğrenci bulunmaktadır. Kredi ve Yurtlar Kurumu

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	
Tarih: 01 Ekim 2022	Esas No: 2/4550	

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIĐI
22 Temmuz 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
22 Temmuz 2022
No: 1052025

--

verilerine göre, 2020-2021 yılında 5,5 milyon öğrenci üniversiteden borçlu ayrıldı ve yaklaşık 600 bin öğrencinin hesaplarına e-haciz uygulandı.

Bir yandan öğrenciler aldığı krediler ile geçinememekte bir yandan da mezuniyet sonrası borçlu ve işsizlikle karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenlerle; öğrencilerden geri istenen kredilerin silinmesi sağlanarak, öğrencilerin maddi ve manevi tüm hakları iade edilmelidir. Bütün öğrencilere geri ödemeli öğrenim kredisi değil, yaşamlarını idame ettirebilecek kadar karşılıksız burs verilmelidir. Gerekli değişikliklerin yapılması önem arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yüksek Öğrenimde okuyan öğrencilere karşılıklı Kredi değil, karşılıksız burs verilerek eğitimine devam edebilmeleri amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yükseköğrenim gören öğrencilere öğrenim bursu verileceği için kredi verilmesini öngören bu maddenin Kanun metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borçları silineceğinden, kredi borcu hesaplanmasını öngören bu maddenin Kanun metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 4- Kredi kullanan öğrencinin borcu silineceğinden, geri ödeme koşullarını düzenleyen madde metninden kredi ifadelerinin çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 5- Yükseköğrenim gören öğrencinin kredi kullanmasına son verileceğinden, kredi masraf payı ibaresinin madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 6- Yükseköğrenim gören öğrencilerin kullandıkları kredi borçlarının silinmesi ve eşitlik ilkesi gereği geçmiş dönemde borç ödeyenlere, ödedikleri miktarın iade edilmesi için Kanuna Ek Geçici Madde getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 7- Yürürlük maddesidir.

MADDE 8- Yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRENİM KREDİ VE YURT HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri

Kanununun başlığında yer alan “Kredi ve” ibaresi başlıktan ve 2’nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kredi veya” ibaresi metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 351 sayılı Kanunun 14’üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 351 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 351 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin başlığında yer alan “Kredi” ibaresi başlıktan ve birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Kredi,” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci cümlesinde yer alan “Kredi” ibaresi “Burs” şeklinde değiştirilmiş, aynı cümlede yer alan “ve tahsilat” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 5- 351 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “kredilerden alacağı masraf payı ile” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 6– 351 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte öğrenim ve katkı kredisi borcu ödemesi olan kişilerin bu borçları başka bir işleme gerek kalmaksızın silinir. Kredi borçlarına ilişkin olarak daha önce yapılan ödemeler eşitlik ilkesi gereği iade edilir.”

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.